

Митрополит Філіппольський Ніфон: життя в Росії для мене - постійна школа

Представник Патріарха Антіохійського при Патріарсі Московському і всієї Русі митрополит Філіппольський Ніфон дав інтерв'ю сайту Подвір'я Руської Православної Церкви в Бейруті.

- Владико, у 2021 році минає 75 років з часу створення Подвір'я Руської Православної Церкви в Лівані. На кінець року намічено святкування ювілею. Як Ви оцінюєте діяльність Подвір'я Руської Православної Церкви і його значення для взаємовідносин наших братських Церков?

- Цю духовну руську присутність не можна порівняти з жодною іншою. Подвір'я в Бейруті - це Руська Церква в Лівані, так само, як і Подвір'я в Москві - це Антіохійська Церква в Росії. Просто

чудово, що було встановлено Представництво тут: це дозволяє познайомитися з духовним життям Руської Церкви, з російським народом, і таке ж саме знайомство з Антіохійською Церквою відбувається через її Представництво в Москві.

Звичайно, зараз все змінилося: натисніть кнопку і ви познайомитеся зі всім світом одним рухом. Але тоді потрібно було передати якимось чином любов російського народу до східних християн і любов Антіохійської Церкви до Росії, Московського Патріархату. Багато залежало і залежить від того, хто виконує функції представника Церкви, тому що величезну роль грає особистий внесок людини, її відданість справі. Раніше зв'язок між Церквами відбувався через представників по телефону - зараз все інакше, і подібної необхідності в посередниках немає. Але дуже важлива духовна присутність.

Дивиться, яке чудове богослужіння на Благовіщення ми звершили з отцем Філіпом (настоятелем Подвір'я Руської Православної Церкви в Бейруті архімандритом Филипом (Васильцевим) - прим.), всі були присутні на цьому святі Руської Церкви. А коли ми служимо в Москві, ми додаємо східну духовну красоту.

- Ми живемо у складний час, коли в результаті коронавірусу багато в чому змінилося церковне життя. Яка позиція Антіохійської Православної Церкви стосовно цього насправді вселенського виклику?

- Це дійсно виклик. Щось подібне було колись в Константинополі в V, в VII століттях. Навіть відносно нещодавно в окремих країнах хвороби забирали життя мільйонів людей. Пандемія коронавірусу, що зараз триває - величезний виклик для нас. Нам потрібно молитися і дякувати Богові за все, що Він нам посилає. Варто замислитися: можливо, нам чогось бракує в цьому житті, і треба повернутися до істини?

Ми молимося, звичайно. Наш Патріарх закликав, щоби в нас була особлива молитва. Наша Антіохійська Православна Церква співпереживає зі своїм народом, з народами світу те, що

відбувається.

Ви знаєте, через цю хворобу ми втратили єпископів, архімандритів, священників, і в Руській Церкві теж втратили. Молимося за те, щоби Господь упокоїв душі їх з праведниками.

Головне, щоби ми розуміли: немає протиріччя між дотриманням відповідних санітарних інструкцій держави і нашою духовністю. Немає протиріччя абсолютно. Потрібно дотримуватися інструкцій держави, а не те, що кажуть деякі, що мають схильність до фанатизму.

Господь рятує. При цьому, якщо я не вмію плавати, але кидаюся в море і кажу: "Господь врятує" - це ж невірно. Треба мати правильні поняття про духовність.

- Ви з 1978 року є настоятелем Антіохійського Подвір'я і представником Антіохійської Православної Церкви при Патріарсі Московському і всієї Русі. Можна сказати, що Ви дуайєн, старейшина представників братських Православних Церков при Московському Патріаршому престолі. Розкажіть, будь ласка, про життя і діяльність вашого Подвір'я. Які найяскравіші спогади про Ваше служіння в Росії?

- Знаєте, скільки би я не казав, цього буде замало. Росія - це не лише велика країна, великий народ. В Руській Православній Церкві глибоко віруючий народ. Я пізнав і побачив багато корисного для себе за минулі роки, і це стосується не тільки віри і духовного життя, але й патріотизму, ставлення до людей. І саме головне, що життя в Росії є для мене постійною школою. Не дивлячись на те, що багато було і випробувань.

Я приїхав до Росії у 1977 році. Соціалістична держава...Ви знаєте, що все було заборонено... Я вінчав, хрестив і, спираючись на Конституцію, не давав державі даних паспортів тих, хто вінчався і хрестився. Влада змушена була поважати мою позицію, тому що я іноземець, і вони побоювалися...Звичайно, я приїхав не для того, щоби с кимось боротися, - це не моє завдання. Я

був призначений настоятелем Подвір'я в Москві, щоби зміцнювати відносини між нашими Церквами. Цим я і займався. А також допомагав духовенству і єпископату Руської Церкви, які мені надсилали спеціальні листи з проханнями охрестити або повінчати.

І коли допомагав, я смирявся ще більше, згадуючи, що Руська Церква зробила для нас у XIX столітті, коли ми були в тяжкому становищі: було відкрите Подвір'я для того, щоб постачати допомогу нашому Патріархату. Я вважав, що зобов'язаний російському народові і Руській Церкві. Так я і жив. Це був серйозний виклик, величезне випробування.

Перший благодійний обід в Москві допоміг мені здійснити посол Мальти. Перша недільна школа в Радянському Союзі була при храмі Антіохійського Подвір'я.

Я мав можливість зустрічатися з лідерами Радянського Союзу - Л. І. Брежнєвим, Ю. В. Андроповим, К. У. Черненко, М. С. Горбачовим, тому що завжди разом з послами країн арабського світу був на аеродромі, коли зустрічали лідерів держав, які приїжджали з візитом, наприклад, С. Хусейна, А. Садата, М. Каддафі. Я зустрічався і вітався з ними. Це мене ще більше наблизило до Руської Церкви і до приснопам'ятних Патріархів - Пімена і Олексія II. Зрозуміло, те, що у мене була така можливість, не означає, що я перебував в якомусь особливому, привілейованому становищі - просто так Господь благословив, що я, можна сказати, член арабської дипломатичної сім'ї, тому мені довелося зустрічатися з цими державними лідерами.

І напевно, я єдиний священнослужитель, який ходив по Москві в підряснику, і всі до мене добре ставилися і посміхалися, у тому числі і атеїсти, комуністи. Відкрили мені бюро, bureau de service в готелі "Метрополь", готелі "Росія", готелі "Україна".

Я вам скажу: особлива подяка цьому народові. І саме головне, що життя в Росії було для мене постійною школою.